

ibetmindste — og saa skulde man overlade det til Regjeringen, navnlig til Krigsministeren at vælge, hvilke Ting den ansaa det for hensigtsmæssigt at anstaafe for denne Sum i det løbende Finantsaar. Det var en Ide, som Tjehning kæmpede for her i Thinget, før Hørloven blev vedtagen her i 1867. Det var en af de Ting, som han i Særdeleshed arbejdede paa at faae frem. Han var ikke selv Medlem af Thinget dengang, men vi vare 4 Mænd her i Thinget, som paatog os at indbringe et Forslag til en Hørlov, som vi vedkjendte os at være udfastet af ham. Deri var det en af Hovedbestemmelserne, at der skulde bevilges en fast Sum paa Finantsloven til Hæren, og indenfor den skulde der raades over Midlerne ved kongelig Anordning. Men, som sagt det glæder mig, at det ærede Medlem har optaget denne Tanke; thi jeg tror, at det er yderst vanskeligt for Folkethinget at danne sig en bestemt Mening om hver enkelt Position under Krigs- og Marineministeriet. Jeg for min Part har nu en vis Sky for de Ting, fordi jeg er bleven en Hader af de store Udgifter til Krigsvæsenet, som vort ulykkelige lille Fædreland har, fordi jeg ikke tror, at de kunne bringe til noget Godt, men maafte snarere det Modsatte; men jeg har aldrig følt mig fristet til at blande mig ind i, paa hvad Maade der skulde raades over de enkelte Poster paa Finantsloven for de to Ministeriers Vedkommende. Jeg har nok været med, naar Nogen vilde hjælpe til at afforte disse Summer, ja, jeg har været med til at stemme paa Nedsettelse, paa hvilke Punkter det end var, fordi jeg ikke har havt andre Midler til min Raadighed end at slutte mig til dem, der foreslog Nedsettelse; men det har jeg ikke gjort, fordi jeg tiltroede mig nogen Indsigt lige over for de enkelte Poster. Jeg vilde imidlertid ønske, at vi kunde komme ind paa den Vej, det ærede Medlem antydede. Jeg skal nu ikke opholde Thinget længere, men indskrænke mig til disse Bemærkninger.

N. Andersen: Det var ikke noget meget lyst Billede af, hvad vore Landmænd kunde vente sig i Henseende til Afsetningen af deres Produkter, som det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5. Valgkreds (Bille) oprullede i det Foredrag, hvorved han aabnede Forhandlingen. Jeg tror imidlertid ikke, at det Billede, som det ærede Medlem holdt frem for os, i Virkeligheden var for mørkt, jeg tror, at han har fuldkommen Ret i, hvad han saaledes fremførte. Det ærede Medlem mente, at, for at raade Bod paa de Farer, der true os, maatte man lægge sig efter at producere mere herhjemme, end man hidtil har gjort. Det er imidlertid et Raad, som altid og altid har lydt, og det er meget let sagt, men ikke slet saa let gjort; det kommer an paa at paavise Veie og Midler dertil, som ikke blot kunne op-

filles i Theorien, men som virkelig ere farbare. Saa kom det ærede Medlem for Aarhus Amts 2den Valgkreds (Ingerslev), og i et meget udførligt, og jeg vil tilføie i et meget grundigt Foredrag, gif han ind paa at paavise, hvad der hidtil har været gjort i den Retning, og hvad han mente, der kunde gøres i Fremtiden. Han antydede adskillige ret gode Ting, som han mente kunde virke til, at der ikke blot kunde produceres mere end tidligere, men, hvad han sælig lagde Vægt paa, kunde produceres bedre Varer. Men efter ham kom den ærede Indenrigsminister, som ligesom lagde et kjønlende Omslag paa det Hele, idet det Højeste, som Ministeren mente, kunde komme til ud over, hvad vi allerede havde, var Bevillinger til at anlægge Forsøgsstationer. Det vil jeg nu meget gjerne tro kan have sin store Nytte for at experimentere med nye Foretagender, men Forsøgsstationer ville ikke kunne udrette Noget i Retning af at faae gennemført over det hele Land saadanne Foranstaltninger, som allerede ere prøvede og befundne gode, men som endnu ikke overalt ere gennemførte. Af saadanne Foranstaltninger i Landbrugets Interesse vil jeg nævne Drainingen. Den er jo allerede kjendt i mere end en Snes Aar her i Landet, men det er dog kun endnu en mindre Del af vort Lands dyrkede Jorder, der ere draineede. Det ligger, mener jeg, i to Ting; for det Første i, at man ikke overalt og især ikke i de mindre Landbrug har den fornødne Kjendskab til, hvilken betydelig Grundforbedring Drainingen er, og for det Andet i, at det undertiden ogsaa skorter paa Midler til at faae den gennemført, selv om man erkjender Nyttens af den. Jeg mindes, at for en 15—16 Aar siden blev det berettet i vore Blade, at der i Frankrig var udkommen en Lov, hvorved det paabødes, at Jordbrugerne skulde draine deres Jorder, men hvorved der tillige gaves en Anvisning paa pekuniære Midler til at faae dette Foretagende udført, ligesom der blev stillet tekniske Kræfter til deres Raadighed, mod at Staten tog Prioritet i deres Eiendomme for Hjælpen, og at det ydede Laan skulde forrentes og amortiseres. Jeg tror, at det kunde gaa an at gjøre noget Saadant herhjemme. Jeg er enig med den ærede Indenrigsminister i, at det ikke gaar an at yde Driftslaan i al Almindelighed, at give Jordbrugerne Laan til i al Almindelighed at experimentere efter deres eget Lykke. Det vilde vistnok gaa, som Ministeren sagde, i mange Tilfælde, jeg frygter for i alt for mange Tilfælde, at Laanene vilde blive brugte, uden at Eiendommene derved vilde undergaa en saadan Grundforbedring, at de gave noget virkelig større Udbytte i Fremtiden. Men jeg tror, at man paa dette ene Omraade kunde gjøre, som man har gjort i Frankrig, nemlig fra Statens Side give et virksomt Stød til, at de mindre Jordlodder kunde blive draineede,